

Timothy Fuller -

9. Aug. 1822 -

1022..

1022..

R. F. Fuller

Sarah Margaret Fuller's
Lycium

"The body here leaves her desert lair
"And cooing listens as she treads on air
C. B. Davis

Sarah Margaret Fuller.

A. C. Fuller
H. U. Class of '77

The works of
L. Horace Flaccus.

Boston 24. June 1822.

Margarette

Q. HORATII FLACCI

V I T A,

PER

LUDOVICUM DESPREZ.

Q. ^a HORATIUS FLACCUS in Venusio Apuliæ
oppido natus est. ^b Patrem habuit libertinum, et ex-
actionum coactorem. Salsamentarium scribunt aliqui:
quod quòd in altercatione quidam Horatio exprobraverit,
Quoties ego vidi patrem tuum brachio se emungentem?
Cujus dictarii meminit Tullius 4, ad Heren. ^c Na-
alem ejus ponunt duobus annis ante conjurationem
Catilinariam, L. Aurelia Cotta et Manlio Torquato ite-
rum Consulibus. ^d A patre Romam puer deductus, ibi-
que honestè educatus, atque liberalibus disciplinis insti-
tus est. ^e Orbilium grammaticum audivit. ^f Româ
athenas se contulit, Philosophiæ discendæ causâ. ^g A-
thenis cum versaretur, annum ætatis agens vicesimum
tertium, à Bruto abstractus ad civile bellum, ac Tribunus
militum factus, Philippensi cladi interfuit. ^h Tum victus,
e bonis exutus paternis, paupertate conflictatus ad poesim

^a Lib. 2. Satira 1. versu 35.

^b Lib. 1. Sat. 4 et 6.

^c Lib. Od. 21. Epod. 13.

^d Lib. 1. Sat. 6. Lib. 2. Epist. Lib. 1. Sat. 6. v. 48.

v. 41.

^e Lib. 2. Epist. 1.

^f Lib. 2. Epist. 1.

^g Lib. 2. Od. 7. Lib. 3. Od. 14.

^h Lib. 2. Epist. 2.

genus recenset Chrysippus in
numero Menenii grege.
Mater pueri à quinq; men-
sibus ærotantis ita orabat:
O Jupiter, qui magnos
ægritudines immittis et au-
feris, si frigida quartana
reliquerit meum hunc fi-
lium, nudus in Tiberi stabit
mane, quâ die tu j-junia præ-
scribis: itaq; seu casus seu
medicus ærotum è periculo
liberaverit, vesana parens
in frigido litore statuet, ac
revocata febris interimet.
Eequo morbo mente affecta
metu nuntium. DAMASIP. ad Horat. Ista mihi velut amico dedit arma Stertinus, sapientum
vix, ne deinceps impudè diceris inessit. Quisq; is me dementem appellavit, pariter à me vocatur.

ANNOTATIONES.

286. Hoc quoque vulgus, &c.] Hæc supersti-
tiorum turbam acceniet Chrysippus numerosæ
genti ac multitudini insanorum, sive simulum
Menenii. De Chrysippo lib. 1. Sat. 3. v. 127.

287. Fecundâ in gente.] Sapi. Stultorum in-
finitus est numerus.

Menenii.] Hic parum integræ sanæve mentis
vivebat Horatii tempore, superstes unus ex illâ
Meneniorum familiâ pridem celebri quamvis
plebeâ. Notus in primis extitit Agrippa ille
Menenius, qui solerti membrorum ac ventris
dissidentium apologo, patres et plebem alienatos
in concordiam reduxit. Tit. Liv. lib. 2.

288. Jupiter, ingentes, &c.] Aliud supersti-
tionis genus et exemplum. Vovet pro incolu-
mitate filii, voti reâ incolumem ipsa enecat.

290. Frigida quartana.] Ex atrâ bile quar-
tana febris proficitur: atque hujus paroxysmo
incipiente, totum corpus frigore et horrore con-
citat.

290. Illo die, quo, &c.] Die nempe Jovis, quo
j-junia indicabantur à magistratibus ac sacerdo-
tibus, quâ à populo in Jovis honorem obser-
vanda erant. Morem certe hunc hauserant à
Judeis, Chaldeis, Ægyptiis, quorum ingens
erat Romæ numerus. Illi enim ad solemnes festos
se j-juniis præparabant, ut et hodie Christiani.

Nodus In Tiberi stabit.] Quasi ut toto ablu-
tus corpore, hinc purior ad Jovis sacra proce-
deret: is veterum mos erat superstitioneque.
Virgil. Æn. 2. v. 789.

Attrectare n-fas, donec me flumine vivo
Abluero.

Juvenal. Sat. 6. v. 321.

Hybernus frostâ glacia descendet in amnem:
Ter maritimo Tiberi mergetur, et ipsi
Vorticibus simulum caput abluet.

Perf. Sat. 2. v. 1, 15.

Chrysippus ponit fecundâ in gente Menenii.
Jupiter, ingentes qui das adimisque dolores.
Mater ait pueri menses jam quinque cubantis,
Frigida si puerum quartana reliquerit, illo
Manè die, quo tu indicis j-junia, nudus
In Tiberi stabit. Casus medicusve levârit
Ægrum et præcipiti, mater delira necabit
In gelidâ fixum ripâ, febrimque reducet.
Quone malo mentem concussa? timore deorum.
Hæc mihi Stertinus sapientum octavus amico
Arma dedit, posthac ne compellarer inultus.
Dixerit insanum qui me, totidem audiet, atque

Hæc sanctè ut pescas, Tiberino in gurgite merga
Mane caput bis terque, &c.

292. Casus medicusve levârit.] Sæpius
enim parum valet medici industria adverfus
quartanam: quæ proinde vocatur Medicorum
opprobrium.

293. Mater delira necabit.] Vesana mater
voti se religione putans obstringi ad statuen-
dum eum nudum in gelido flumine, reducet
febrim depulsam, et filium enecat.

293. Timore deorum.] Cic. De nat. Deor. 1.
n. 118. In superstitione inest timor inanis di-
rum: religio deorum cultu pio continetur.

296. Hæc mihi Stertinus, &c.] Damasippus
sermonem finiens. Hæc ego documenta, inquit,
hausi et accepi à Stertino, qui sanè meretur
annumerari septem Græciæ sapientibus. Quæ
vero illa? (adverte quàm acre ludibrium) ni-
mirum tota sapientiæ Stertini laus in eo est,
quod omnes stultos esse docuerit.

Sapientissimus Octavus.] Sic. Juvenal. Sat. 2. v. 40.
Tertius è caelo cecidit Cato.

De septem illis viris sapientia fama inclita,
ita Cic. De finibus 2. n. 7. Septem illi non sunt,
sed populorum omnium suffragio nominati sunt.
Non consentiunt omnes de singulis tamen; at
quatuor hi ab universis agnoscuntur: Theophrastus
Milesius, Bias Priœneus, Pittacus Mitylenæus,
Solon Atheniensis, quibus alios subnectunt
Bregd et isti celebrantur; Aristodemus quoque,
Cleobulus, Periander, Chilo, Anaxagoras, Pytha-
goras, Anacharsis, Arcefilaus, &c. Vide Diogenem
Laërt. lib. 1. Cic. 2. De leg. n. 26. Theophrastus
sapientissimus inter septem, inquit.

297. Ne compellarer inultus.] O reprobum
sapientiæ fructum! imò ridebam rationem
non deinceps inultus compellabatur ipse stultus
quippe qui pariter alios possit stultos vocare
didiceritque fere omnes insanire; unde con-
anti conviciari queat.

Respicere

on the bag that hangs behind him
Respicere ignoto discet pendenti tergo.
Stoice (post damnum sic vendas omnia pluris)
Quâ me stultitiâ quoniam non est genus
unum)

Insanire putas? ego nam videor mihi sanus.
Quid (caput abscissum demens cum portat Agave
Nati infelicis, sibi tum furiosa videtur?)

Nati infelicis, sibi tum furiosa videtur?)
Stultum me fateor (liceat concedere veris)

Atque etiam insanum: tantum hoc edisere, quo me
Ægrotare putes animi vitio. Accipe: primum

Ædificas: hoc est, longos imitaris, ab imo
Ad summum totus moduli bipedalis; et idem

Corpore majorem rides Turbonis is armis
Spiritus et incellum. Quî ridiculus minus illo?

An quodecunque facit Mæcenas, te quoq; verum est,
Tanto dissimilem, et tanto certare minorem?

Ablentis ranae pullis vituli pede pressis,
videre, minus illo ridiculus? Quicquid autem præstat Mæcenat, an expedit te certatim moliri tanta
disparem et inferiorem? Sic protulit fabulantur: Absentis ranae pullis vituli pede contritis,

ANNOTATIONES.

299. Ignito discet pendenti tergo.] Nimirum
fabula us est Æsopus, homines duas habere pe-
ras hinc et illinc pendentes; in anteriore aliena
reponi vitia, propria verò in posteriore, quæ
à tergo est; quo sit ut illa faciliè videant, hæc
non ita. Sentius itaque est, discet scrutari et
cognoscere propria vitia quæ ignorabat. Catull.
Carm. 20. v. 23.

Sed non videmus, mantica: quod in tergo est.
Perf. Sat. 4. v. 24.

Sed præcedenti spectatur mantica tergo.
Non absurdum omnino, sed aphrodisionysus, qui
locum hunc interpretetur ex verbis antea positis
causam trahit; hoc sensu: discet ille pendere
sibi alligatam tergo causam, insanie videlicet
indiciem ac probrosam notam. Vide ibi, si
vacet et libet, v. 53.

300. Stoice post damnum, &c.] Abhinc ad
finem Horatius cum Damasippo collo-
quitur.

Sic vendas emula pluris, &c.] Ironica pro-
terit approbatio: faxint dii, ut quæstuosâ nego-
tatione resarcias priora damna jacturasque olim
sustulisti: quandoquidem ex inope tam sapiens
erastis, ac tot sapientiæ arcana mihi revelasti.
At cum me insanum tam asseverantur pronun-
tias, quâ sit ut sanus ipse mihi videar?

303. Quid? caput abscissum, &c.] Tibi nempe
animi vitia: nec tamen sanus es. Enimverò
in populo cæcatus. Die amabo, nunquid
Agave insana noverat, cum maxime fureret?

Agave.] Hæc cum aliis Bacchantibus Orgia
peragens, Pentheum filium sacra illa contem-
nentem, et ad ea curiosius et contra fas pene-
trantem, Bacchi furore incitata discepit, ab-
scissumque caput quasi ovans thyso circumtu-
lit, rata se occidisse immanem aprum, vel, ut
alii scribunt, vitulum. Vide Ovid. Metam. 3.
et Perf. Sat. 1. v. 100. et quæ adnotat lib. 2.
Od. 19. v. 14.

305. Stultum me fateor.] Victus istâ ratione
Horatius fatetur quod ante negabat; inquit
tamen, quæ sua sit ægritudo, quod animi vi-
tium. Quæ quidem Damasippus ipsi edisserit.

308. Ædificas.] Hoc primum: ædificandi
libidine vexatus, magnates ambitiosè æmulatus.
Longos imitaris.] Ludus est in ambiguo
voce longos. Tu pusillus magnos, tenuis et
modicis bonis opulentos ac divites vis imitari
stulte quidem: aedes moliris facultatibus ma-
jores.

309. Moduli bipedalis.] Minima certè hæc
est humani corporculi mensura. Vide Plin. lib.
7. cap. 16.

310. Turbonis.] Gladiator ille staturâ exiguus
erat, cæterum grandis animo, incesu, actione.

312. An quodecunque facit Mæcenat, &c.]
Hic in Esquilis sumptuosas aedes hortosque
magnificos tunc temporis moliebatur.

314. Absentis ranae pullis, &c.] Æsopi fa-
bula est, quæ Phædrus paulo immutavit.

Ostrea præstantissima juxta
Circæas, echini verò è Misen-
no proveniunt. Tarentum de-
licatum venditat ampliores
pectunculos. Nemo sibi teme-
re attribuat scientiam epula-
rum, nisi antea subtilis explo-
raverit saporis. Nec è men-
sa pisces caro præcis averre
prodest, si ignoscitur quibus-
nam jusculum sit magis ido-
neum, et quibus assis excita-
tus convivia jam satur in cu-
bitum sese reponet. Aper ex Umbria, et quernâ glande nutritus, rotundus

Ostrea Circæis. Miseno oriuntur echini.
Pectinibus patulis jactat se molle Tarentum.
Nec sibi cœnarum quivis temere arroget artem.
Non prius exactâ tenui ratione laporem,
Nec satis est cœra pisces averrere mensâ.
Ignarum quibus est vis aptius, et quibus assis
Languidus in cubitum jam se conviva repo-
net.
Umbro, et illignâ nutritus glande rotundas

ANNOTATIONES.

Lucrina peloris.] Hoc conchylum nomen ha-
bet à Peloro Siciliæ promontorio ubi frequen-
ter capitur; non autem à voce Græca πελαγον
magnum, ut scribunt quidam ex Athenæo ante
citato. Est de genere charmarum, seu ostreo-
rum testam hiantem habentium.

Lucrina.] Lucrinus lacus, ad intimum sinus
Puteolani recessum, piscibus olim delicatissimis
abundabat; at modo cœnosa est palus terræ
motu facta anno 1538. De eo jam lib. 2. Od. 15.

33. *Ostrea Circæis.*] Optima capiuntur ostrea
apud Circæas urbem, vel ad Circæum promon-
torium, quod in mari Tyrinhenum excurrit
prope Circæi rudera; quæ fuit, olim civitas La-
tii, nominata à Circæ sorore Medæ. Circæis
ostreis nec dulciora nec teneriora esse ulla comper-
tum est, inquit Plin. lib. 32. cap. 6. At Lucrina
tamen in primis laudabantur: ut dictum est
in Epod. 2. Tarentinam quoque celebrat Varro,
item Gellius lib. 7. cap. 13.

Miseno.] Milenum urbs et promontorium
juxta Baias, dictum à Misenò Ænææ naulero
ibidem submerso et sepulto.

Echini.] Echinus, Gall. berissin, Ang. an
urchin, or hedge-bug, de genere cancrorum,
spinas habet pro pedibus, alius terrestris, alius
marinus Plin. lib. 9. cap. 31. Nomen habet
undè τῦ ἔχινος, quod convolvulus ita se
condat et continet, ut nullæ carnes appare-
ant: vel undè τῦ ἰχθυόσας ἔχουσας, quod
teneri minime possit ob aculeos, quibus totus
inhorrescit et contegitur: unde echinum vo-
cant spinisum castaneæ epertulum. Plin. lib.
27. cap. 9. In cacumine capitula sunt echinata
spinis. Inquit Martialis, lib. 13. Epig. 86.

Iste licet digitis testudine pungat acutâ,
Corvæ depositus, mollis echinus erit.

34. *Pectinibus patulis.*] Hi pisces, Gall. peton-
cles, Ang. cockles, conchas habent serratas in-
star pectinis; unde nomen Græcis πτείνες vo-
cantur dentes anteriores, item pisces isti ob
allatam rationem. Patulus dicit Horatius ob
apertum os et testam, Aristot. lib. 4. Histor.

animal. cap. 4. Testaceorum alia sunt patula, ut
pectines, musculi, &c. Athen. lib. 3. cit. cap.
9. et seq. de his plura.

Molle Tarentum.] De hac urbe lib. 1. Od. 28,
lib. 2. Od. 6. lib. 3. Od. 5. Molle, vel propter
aërem molliorem; vel ob purpuram et lanæ
exquisitas, atque luxuriam; vel à Tenore Sa-
binorum lingua molle significante. Macrob. lib. 3.
cap. 18.

35. *Cœnarum arroget artem.*] Est coquorum
gens arrogans et fastuosa, teste Athenæo lib. 7.
cap. 11. ubi refert quorundam coquorum varios
sermones non infacetos. Ambrosiam ego reperi
jam mortui si olfecerint, ut reviviscant ego sibi
am. Item alius: Si semel equum apertum,
quod olim apud Sirenas accidebat, id ipsum in
videbis modo contingere, præ oloris juvenitate ne-
mo poterit hæc angiporci præterire viâ. Si qui
autem propius accedat ad hæc fures; aperto sta-
tim ore stupefactus conspiciet, velut assus clon-
et mutus, donec aliquis accurrens naves præterse
vellet.

37. *Averrere mensâ.*] Quasi eve siculo ab-
strahere pisces omnes in mensâ piscatoriâ ex-
positos et venales.

38. *Quibus est jus optinus, et quibus assis.*
Qui pisces elixari debeant, et in jusculo con-
direri inferri; item quos assari magis conve-
niat, et sine ullo condimento et jure apponi. Le
Non. Marcello, assum in assinis dicitur, quod
est sine pigmento saporis altius; sicut mare
dicitur solum.

39. *In cubitum jam se conviva reponet.*] Ex-
citatus quasi novâ rante dovot cibos appetit, et
ad jucundâ comedendos se rursus componit.
Eum porro discumbendi morem veterum et ra-
tionem fusè exemplificavi lib. 1. Od. 27. ad hæc ra-
tionem et cubito remanente pressis: item lib. 1. Sat.
4. v. 86.

40. *Umbro.*] Umbria Italiæ regio inter He-
turiam, Picenum, et mare Adriaticum; Apu-
nino monte divisa. Statius Sylv. 4. ex-
cur. 1. cur Tusci aper generis Umbro Curvet

Curvet aper lances carnem vitantis inertem.
Nam Laurens malus est, ulvis et arundine pinguis.
Vinea summittit capreas non semper ediles.
Fœcundæ leporis sapiens sectabitur armos.
Piscibus atque avibus quæ natura, et foret ætas,
Ante meum nulli patuit qualis palatum.
Sunt quorum ingenium nova tantum crustula

Nequaquam satis in re unâ consumere curam:
Uti quis solum hoc, mala ne sint vina labore,
Quali perfundat pisces securus olivæ.
Massica si cœlo supponas vina sereno,
Nocturnâ, si quid cœli est, tenuabitur aurâ,
Et decedet odor nervis inimicus; at illa
Integrum perdunt lino vitata saporem.
Surrentina vafir qui miscet fœce Falernâ

viti illa vero lino percolata omnem amittunt saporem. Qui vinum
Surrentinum Falernæ fœci scint

ANNOTATIONES.

41. *Curvet aper lances*] Pondere scilicet mag-
no. Integros enim apros olim appositos docet
Juvénalis Sat. 1. v. 140.

... quanta est gula, quæ sibi totos
Ponit apros, animal propter convivia natum!

42. *Laurens malus*] Insuper est aper ex
agro Laurenti paludoso: quem idcirco ranis ap-
torem dicit Martialis lib. 10. Laurentis agri
et populi Lavinio proximi fuere versùs oram
Tyrinheni maris. Virgil. Æneid. 10. v. 707.

... de montibus altis.
Actus aper (multas Vesulus quem pinifer annos
Defendit, multosque palus Laurentia) Sylva
Postas arundinea.

43. *Vinea summittit capreas, &c.*] Non sem-
per gustui grata est caro caprearum et capreo-
rum viris palmitibus nutritorum. Virgil.
Georg. 2. v. 371. docet, vicem sapibus munien-
dam adversus capreas sequaces.

44. *Fœcundæ leporis*] Plin. lib. 8. cap. 53.
fœcundæ leporum et cuniculorum innumera
secundantur. Quidam legunt, fœcundi; nem-
pe incerti sexus habitus est lepus apud ve-
teros.

Sapiens] Qui subtilis et sagaci est palato gu-
stusque. Cic. 2. de fin. n. 24. Non sequitur, in-
ad cui car sapiat, ei non sapiat palatum.

Sectabitur armos.] Plerique nostrum sectan-
tur potius lumbum, le rabie, velut sublimioris
sapiens et suavis: non abs re tamen quis armos
præferat ut teneriores. At suum cuique judi-
cium est, similiter et palatum.

45. *Piscibus atque avibus quæ natura, &c.*] Sic
apud Juvénal. Sat. 4. v. 119. Montanus ille
piscibusque avibus quæ natura, &c.

... nulli major fuit usus edendi
Tempestare meâ. Circæis nata forent, an
Lucrinum ad saxum, Rutupinovæ edita fundo
Ostrea, callebat primo depredare morsus:
Et semel aspecti litus dicebat echini.

47. *Crustula*] Gall. de la pastifric. De his
scriptum à Catio librum refert vet. comment.
Ed fortasse respicit et alludit satiricus noster.

Massica si cœlo supponas vina, &c.] Plin.
lib. 14. cap. 21. Mitioris plagæ dolis condunt, in-
fodiuntque terræ tota aut ad portionem sitis: item
cœlum præbent: alibi vero impotitis testis arcent.
Et postea: Campaniæ nobilissima vina exposita sub
die in eadis, verberari sole, lunâ, imbre, ventis,
aptissimum videtur. Scilicet ubi cœlum calidi-
us, vina sub diu relinquuntur: ubi frigidius,
desodiuntur tota: ubi medium, partim abdu-
tur terra, partim cœlo permittuntur, inquit Dale-
campius. Athenæus. l. 1. c. 25. pariter do-
cet vina quædam aperto loco sub diu exponenda,
ut nimia illorum vehementia expirando minu-
atur. De Massici vini bonitate, l. 1. Od. 1.

53. *Et decedet odor nervis inimicus*] Plin. l. 23.
c. 1. ferib; nervis prodest Albanum; non item
Falernum: et paulo post, Vinum illud quod ve-
rustate dulcescit, minus infestare nervos.

54. *Integrum perdunt lino vitata saporem.*] Per
sacuum lincum transmittabant et colebant
vina, ad ea defecanda; vel ad frangendam vim.
Plin. l. 14. &c. Martialis, l. 12. Epig. 42.

Turbida sollicito transmittere Cæcæa jacco.

55. *Surrentina vafir qui miscet fœce Falernâ*] Ni-
mirum ut ex Falerni bonitate aliquid contra-
hat Surrentinum paulo austrius. Falerna
lib. 1. Od. 20. Surrentinum, ex agro Campa-
Vina,

tibi opes dare nequit sup-
ter: desine conqueri. Nec
enim est inops, qui rerum ha-
bet usum. Si ventris, si la-
tus ac pedes commoda se habent,
nihil amplius regum divitiis
conferre valent. Si forte in-
ter edulia passiva subius
vesceris oleibus et legumini-
bus, ita porro victuabis, ut
fors te statim aureo flumine
locupletet: seu quoniam pe-
cunia nequit indolem mu-
tare; sine quod omnia infra
solum virtutem ponis. Non
est quod demeremus, si De-
mocriti agros et sata depas-
satur grex alienus, dum
mens agilis velut ex a cor-
pus peregrinatur: quandoquidem tu in tantâ pruriginis et lue quasi-
bus,

Si rectè frueris, non est ut copia major
Ab Jove donari possit tibi: tolle querelas.
Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus.
Divitiæ poterunt regales addere majus.
Si forte in medio politorum abstemius herbis
Vivis, et urtica; sic vives protinus, ut te
Confestim liquidus fortunæ rivus inaurat.
Vel quia naturam mutare pecunia nescit,
Vel quia cuncta putas unâ virtute minor.
Miramur, si Democriti pecus egit agellos.
Culpaque, dum peregre est animus, sine corpora
velox:
Cum tu inter scabiem tantam et contagia lucri,

ANNOTATIONES.

est. Habet in circuitu plus quam sexcenta pas-
suum millia; omnium maris Mediterranei am-
plissima censeatur: frumenti adeo ferax, ut hō-
reum populi Romani diceretur. Cic. Ver. 5.
c. 2. Sapiens ille M. Cato penariam cellam reip.
nutricem plebis Rom. Silicium nominavit.

1. Quos colligis.] Velut procurator aut coactor
ab Agrippa constitutus, ad colligendos fructus
ex agris fructuarius, pascuis, vestigalibus. Sunt
qui Ictio donatos ab Agrippa asserant agros. Ve-
rum quod ait Poëta, frueris, indicat magis usum
fructuum fuisse concessum, id est, jus utendi
fructuque iis, quæ Agrippæ erant.

5. Si ventri bene, &c.] Si cibus potusque sup-
perit, si stratum et cubile, si equus, vel potius
calcei ac indumenta. Hinc volunt quidam Icti-
um perfringi velut Epicureum. Quin imo paulo
post Stolicus fuisse ostenditur, ac rerum sublimi-
um studiosus.

8. Urtica.] Plin. lib. 21. cap. 15. Urtica
incipiens nasci vere, non ingrato, multis etiam
religiosis in cibo est, ad pellendos totius anni mor-
bos. Vide et Dioscorid. lib. 4. cap. 94. Nihil
ad rem. Urtica pisciculus carnis tenerissimæ,
coctus facilis, in mare Siculo frequens: de quo
Athen. lib. 5.

9. Rivus inaurat.] Allusio est ad fabulam
Midæ Phrygiæ regis, qui cum stolidè optasset
in aurum converti quicquid contrectasset, jam-
que cibus pariter immotatus fame periret; tan-
dem Bacchi, vel Apollinis consilio se abluvit
in Pactolo flumine, quod exinde inauratum
pretiosas cepit arenas volvere. Cicero ad Tre-
batium scribit: Malle te puto à Casare consuli,
quàm inaurari.

10. Vel quia naturam.] Liberalior non sit
avarus, et si opibus affluat; nec abundante pe-
cuniâ cupiditas immittitur.

11. Vel qui cuncta putas, &c.] Satis-
vellicat ejus parsimoniam: quasi oleibus vesti-
catur præ amore virtutis, et contemptu sapum
exquisitarum; cum sordidâ paritate et avaritiâ
potius ducatur.

12. Miramur, si Democriti, &c.] Adeo mi-
rari non debemus, quod Democritus ita re-
lexerit patrimonium, ut res rebus philosophici
intentus, ut etiam agros et fruges suas per-
mitteret à vicinorum pecoribus devorari. Ta-
certè, Icti, mirabilior es; qui quidem augendi
opibus sedulo vacas, simul et studio rerum maxi-
mè sublimium. Iristio salustissima.

Democriti.] Abderites iste philosophus et
atomis constare omnia statuebat. Naturæ
moralis, mathematicæ, omnesque disciplinas
liberales callebat. Vixit cum Socrate, circa
Olympiadem 80. consensit vero ad æonem
ætatis 109. Plinius eum vocat, Sapientissimus
de vitæ utilissimum. Cicero passim laudat. Di-
nat. D. 1. r. a. 121. Democritus vir magni in
primis casus fontibus hortibus suis Epicuri pri-
gavit. n. 69. ait, Esse corpusculum quadamlexi-
alia aspera, rotunda alia, parum arguta; co-
rata quadam, et velut aducent a ex ha-
effectum esse cælum atque terras, nullâ equa
naturâ sed concursu quodam sortito. Acad. Q.
4. n. 56. Ex individuis omnia gigni affirmat in
n. 121. Asperis et levibus hamatis, et cunctis
corporibus consereta hæc esse, &c. Dum non

13. Dum peregre est animus.] Dum non
extra corpus veluti peregrinata natura agitur
scrutatur: adeoque non advertit, quæ circa se
gerantur. Cic. pro Milone. An corpus suum
ignoras? tu bespes in hac urbe cules? ne
peregrinantur aures?

14. Scabiem.] Avaritiam indur scabiem alio-
rescentem, serpentem, mordentem.

Nil parvum sapias, et adhuc sublimia cures: 15
Quæ mare compensant causæ; quid temperet
annum;

Stellæ sponte suâ, justiane vagentur et errent: [782]
Quid premat obscurum lunæ, quid præferat orbem;
Quid velit et possit rerum concordia disors.
Quid velis et possit rerum concordia disors. 20
Empedocles, an Stertini deliret acumen.
Verum seu pisces, seu porrum aut capre trucidas,
Utere Pompejo Grospho; et si quid petit, ultro
Defer: nil Grosphus nisi verum orabit et æquum.

[783]
Vilis amicorum est annonæ, bonis ubi quid deest.
Ne tamen ignores, quo sit Romana loco res;

Vilis est amicorum proventus, quando bonis quidpiam deest. Ne autem nescias, quo statu se respública
habet;

ANNOTATIONES.

16. Quæ mare compensant causæ.] Ne terram
obruat, cum cā sit altius. Propert. l. 3. Eleg. 4.
Cæroe suæ finis altum non exeat æquor?

Quid temperet annum.] Quid varias temporum
faciat commutationes ac vices, quatuor anni
tempestates; ver, æstatem, autumnum, hyemem.

17. Stellæ sponte suâ justiane vagentur, &c.]
An motu proprio, an jussu et impulsu externo.
Virgil. Æn. 9. v. 21. Palantes cælo stellas dicite
Plin. lib. 2. de his multa. Cap. 6. Septem
sidera ab incessu vicinorum errantia, inquit, cum
errent nulla vinculis illi, &c.

18. Quid premat obscurum lunæ, &c.] Quid
lunam crescere ac decrescere mensibus singulis
efficiat. Plin. modo cit. lib. 9. cap. 6. Omnium
admirationem vincit lunæ sidus terris familia-
rissimum. Multiformi hæc ambage versit inge-
nia contemplantium, et proximum ignotari
maximè fidei indignantium: crescent semper aut
senescit: et modo curvata in cornu, modo
æquâ portine divisa, modo sinuata:

Immensa orbe pleno, ac r. pentè nul-
la; aliâ pernox, aliâ jero, &c.

19. Quid velit et possit rerum concordia dis-
ors.] Quomodo elementi quatuor inter se pug-
nantia concinam tamen mundi compagem res-
que omnes constituent, perinde ac si videretur
non contrarias haberet. Licet aut. lib. 2. cap. 10.
Disordi concordia mundum constare dicit. Ovid.
Metamorph. l. 1. v. 430.

20. Empedocles, an Stertini deliret acumen.]

Empedocles, an hæc cum Stertino comparan-

tuque, Conspiciant ab his oriuntur cuncta duobus.

Conspiciant igitur aqua pugnans, vapor humidus

et ignis: et disors concordia fatibus apta

est. Empedocles, an Stertini deliret acumen.]

Empedocles, an hæc cum Stertino comparan-

nihil abjectum cingis, et quæ
excella mediocri: putæ,
quæ causæ cibabant mores:
quid tempora componat: an
sidera per se, an imperata
errent ac discurrant: quid
lunam faciat sine lumi-
nes, quid lumen ejus produ-
cor: quid valeat efficiatque
dissentiens rerum consensio:
utrum Empedocles, an Ster-
tini sublimitas aberret. At
sive pisces, sive porrum aut
capre occidis, familiariter
adhibe Pompeium Grosphum;
ac si aliquid rogaris, spon-
te dona. Nihil Grosphus po-
tet nisi rectum et justum.

16. Quæ mare compensant causæ.] Ne terram
obruat, cum cā sit altius. Propert. l. 3. Eleg. 4.
Cæroe suæ finis altum non exeat æquor?

Deus immortalis haberi
Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus
Ænam

Influit.

Quæ certè unâ vesaniâ æquavit aut superavit
stultitiâ multiplicem Stertini abunde ventila-
tam, l. 2. Sat. 3. Præterea verò id habentes
simile quod, ut Stertinius ducentos ac viginti
libros Sticorum verbis Latinis descripsit, ita
Empedocles Pythagoreo acuto magis quam utili
carmine complexus est: ac sic nimirum uterque
philosophiam obscuriorem reddidit, fatuque
se labore pariter maceravit. De Empedocle
iterum dicemus ad locum modo cit. Epist. ad
Pisones.

21. Seu pisces, seu porrum, &c.] Seu laudè,
seu frugaliter victitas. Vel, seu Pythagoreus es
sobriusque, et ab omni animalium carne abstinens,
leguminibus autem vesci amas; seu more
Epicureorum pisces ac dapes exquisitas sectaris.
In deliciis pisces habitos patet ex dictis lib. 2.
Sat. 4.

22. Utere Pompejo Grospho.] In contuberni-
um tuum ac familiaritatem adhibe Pompeium
Grosphum, equitem Rom. à Sicilia oriundum.
Hanc Horatii fuisse amicum, eum ex hoc loco
innotelet, tum ex Ode r6. lib. 2.

23. Vilis amicorum est annonæ, &c.] Parvo
constant amici, cum boni viri non omnino sunt
dilecti; hos enim vilo pretio comparabilis, ubique
adjunges, videlicet haud ita difficiles, sed offi-
ciosi; haud in petendo importunos, sed ver-
cundos. At contra opulentos, quippe ut phar-
nam arrogantes ac superbos, demereri, sibi-
que conciliare non ita facile est. Passeratius
legit: Bonis ubi quid dæi sensu non valde
abstulit. Plaut. Trinumm. Carissimam proba-

Cantaber

INDEX

- visa 6, 2. 551, 10. 776, 1
 visam 236, 7. 260, 12. 261,
 2
 Visorum 611, 5
 Vitaeum 593, 5
 Vitaeus 715, 5
 Vitelli 514, 3
 vitendus 207, 4. 860, 12
 visentur 210, 3
 vivere 9, 4. 141, 5. 255,
 6. 415, 3. 497, 6. 592,
 16
 viles 747, 9
 vilit 352, 11
 viso mirabile 862, 4
 visum 65, 12. 126, 2
 vitulos 895, 14
 vitus 604, 3. 765, 15. 863,
 2
 vita 395, 8. 427, 1. 493,
 5. 575, 10. 581, 5. 597,
 5. 616, 6. 640, 2. 702,
 8. 713, 5. 732, 11. 774,
 6
 vitabis 64, 7. 73, 6
 vitabit 360, 4. 805, 10
 vitæ 22, 3. 31, 6. 88, 5.
 515, 4. 526, 4. 618, 8.
 682, 2. 694, 2. 698, 13.
 733, 10. 767, 10. 805,
 5. 813, 7. 865, 6. 866,
 4. 900, 11. 902, 5. 908,
 7
 vitale 703, 4
 vitalis 618, 9
 vitam 246, 1. 270, 14. 511,
 3. 554, 6. 708, 12. 777,
 10. 817, 11
 vitanda 640, 1
 vitant 510, 8
 vitantis 676, 3
 vitare 865, 10
 vitas 92, 1. 712, 7
 vitat 36, 2. 431, 3. 893,
 3. 899, 4
 vitatu 554, 3
 vitaveris 629, 2
 vitavi 895, 15
 vite 75, 1. 145, 3
 vitellum 672, 2
 vitellus 677, 11
 vitem 119, 5. 885, 4
 vitent 711, 5
 vites, *verb.* 62, 3. 408, 5
 vites *nom.* 85, 2. 768, 5
 vitet 199, 8. 594, 6. 743,
 12
 vitia 146, 2. 519, 8. 532,
 7. 533, 4. 534, 5
 vitilata 677, 8
 vitiato 618, 4
 vitiatum 633, 2
 vitibus 796, 3
 vitilis 13, 7. 348, 7. 533,
 2. 536, 12. 14. 554, 17.
 555, 2. 11. 575, 11. 632,
 2. 703, 6. 705, 5. 811,
 5. 820, 5
 vitilis pinguem albumque 624,
 1
 vitio 11, 3. 524, 13. 576,
 12. 657, 6. 668, 7. 692,
 7. 718, 8. 809, 5. 870,
 7. 906, 4
 vitiorum 534, 1. 553, 6. 809,
 9
 vitiosa 217, 1. 732, 8
 vitiosorem 281, 2
 vitiosum 712, 2. 758, 8. 857,
 8
 vitiosus 545, 5
 vitia 244, 4. 330, 6
 vitis ubi al. veris 92, 5
 vitium, *gen. plur.* a vitis 431,
 5
 vitium 530, 1. 534, 10. 537,
 3. 553, 1. 629, 2. 630,
 6. 647, 7. 707, 1. 809,
 6. 838, 10. 897, 6
 vitium immane 680, 3
 vitrea 658, 7
 vitream 73, 8
 vitreo 366, 3
 vitro 78, 5. 302, 1
 vitra 304, 8
 vitula 656, 1
 vituli 135, 5. 669, 1
 vitulis 167, 8
 vitulos 298, 3
 vitulus 371, 4
 vivacem 618, 1
 vivacior 636, 9
 vivax 328, 2
 vivam, *nom.* 672, 7
 vivam, *verb.* 513, 10. 543,
 9. 555, 6. 817, 6
 vivaria 712, 2
 vivas 346, 5. 651, 759, 13. 1
 867, 7
 vivat 122, 3. 506, 2. 550,
 8. 553, 9. 736, 5. 806,
 1
 vivax 137, 6. 878, 4
 vivo 691, 12. 701, 9. 10.
 759, 2
 vivendi 719, 13. 739, 10
 viventem 787, 7
 viventes 507, 3
 viventi 510, 7. 690, 5
 bene vivere 779, 4. 795, 8
 visere 290, 15. 621, 3. 721,
 4. 704, 8. 744, 13. 754,
 9. 760, 1. 772, 8. 777,
 4. 8. 818, 2. 875, 14
 vivere nec recte, nec suaviter
 768, 4
 vivere recte 871, 3
 viverem 553, 8
 viveret 540, 4. 866, 17
 vives 188, 1. 774, 27. 780,
 8
 vivet 155, 4. 684, 11
 vividus 376, 6
 vivimus 599, 3
 vivis 780, 8. 797, 6
 vivit 535, 5. 536, 1. 552,
 12. 758, 1. 801, 2. 841,
 5
 vivite 637, 3
 vivit 745, 6
 vivitur 215, 8
 vivo, *nom.* 285, 4. 651, 13
 vivo, *verb.* 575, 16. 578, 8.
 772, 4
 vivorum 605, 5
 vivos 610, 2
 vivum 81, 3. 902, 11
 vivunt 334, 3. 400, 3. 615,
 11. 701, 7
 vix 60, 6. 105, 2. 140, 4.
 519, 3. 558, 11. 624, 3.
 704, 6. 719, 12
 vixere 401, 8
 vixeris 159, 5
 vixi 342, 1. 357, 1. 551, 7
 vixisse 5. 5. 3. 519, 5. 570,
 10. 620, 2. 778, 8
 vixisset 738, 3
 vixit 268, 1. 647, 6. 704, 4.
 803, 10
 ulcera 798, 1
 ulceret 578, 3. 814, 14
 ulcerosum 98, 6
 ulla 181, 1. 208, 6. 701,
 7
 ullam 841, 4
 ulli 648, 11
 ullius 812, 7
 ullum 95, 3. 718, 7
 ulmo 9, 5. 796, 3
 ulmos 211, 1. 706, 10
 ulnorum 442, 2
 ulta 410, 2. 439, 3. 449, 5
 uld 722, 2
 ultima 136, 1. 225, 1. 349,
 10. 583, 4. 802, 3. 808,
 4
 ultimæ 69, 8
 ultimam 47, 2
 ultimas 254, 6

4653379

HORATIUS
FLACCUS

THE WORKS
OF
HORATIUS FLACCUS

FULLER FAMILY COPY
SIGNED & ANNOTATED
BY
S. MARGARET FULLER
AGE 11

BOSTON
1813